

Волошина О.О., ст. гр. Ф-15-1д,
Слеп'ян Е.В., к.е.н., доцент – науковий керівник

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ЕП

На сьогоднішньому етапі формування економічних відносин, бізнес відіграє важливу роль як в Україні, так і в світі. Особливу увагу потребують малі форми господарювання. Саме мале та середнє підприємництво дає змогу в найкоротший термін здійснити структурну перебудову економіки, сприяє насиченню ринка товарами та послугами і формуванню середнього класу. Проте, в сучасних умовах господарювання за нестійкої економічної, політичної ситуації, фінансової кризи діяльність малих підприємств гальмується наявністю суттєвих проблем і перешкод у даній сфері, що призводить до уповільненості та диспропорційності їх розвитку.

Розвиток малого бізнесу, який у всьому світі є основним з двигунів економіки, в Україні не має суттєвих змін. Наприклад, в Данії малий бізнес створює 80% ВВП, в Італії – 60%, а в середньому в країнах ЄС близько 55-60%. У той же час в Україні, незважаючи на те, що малими вважаються 90% всіх зареєстрованих приватних підприємств, їх питома вага у ВВП не перевищує 12-14%. За останній час в Україні відбулись суттєві зрушення у розвитку малого сектора економіки. Разом з тим залишаються чинники які гальмують потенційний розвиток малого бізнесу торгівельної діяльності, зокрема:

- обмеженість внутрішнього попиту та наявність кризи збуту на внутрішньому ринку;
- вкрай незначна інвестиційна активність, відсутність переливу коштів з фінансового в реальний сектор економіки, обмеженість (або відсутність) кредитів;
- низький рівень технічної озброєності при значному інноваційному потенціалі;
- низький управлінський рівень, бракує знань, досвіду та культури ринкових відносин;
- відсутність повної і вірогідної інформації про стан та кон'юнктуру ринку, низький рівень консультаційних послуг та спеціальних освітніх програм, тощо.

Для ефективного розвитку малого підприємництва в Україні необхідно створити механізм ефективної взаємодії між державою та підприємницьким сектором.

Однією з головних проблем, що перешкоджають розвитку малого та середнього підприємництва в Україні, є недостатність ресурсів. Через обмеженість власних джерел фінансування таким підприємствам доводиться шукати ресурси із зовнішніх джерел. Серед зовнішніх джерел фінансування малих та середніх підприємств України можна виділити кошти банків і фінансових компаній, міжнародних фінансових фондів і банків у рамках підтримки розвитку малого бізнесу, кошти державного і місцевих бюджетів, а також кошти українських фондів підтримки підприємництва. Види фінансування, які доступні малому бізнесу, – це кредити (банківські, міжнародних банків і фондів, пільгові кредити за рахунок коштів бюджету), цільове бюджетне фінансування, пряме і цільове субсидування, лізинг, надання гарантій, страхування, франчайзинг.

Вирішення наявних проблем розвитку малого та середнього підприємництва в Україні, створення відповідного середовища потребують докорінної перебудови державної політики в галузі сприяння підприємству. Завдання полягає в тому, щоб суттєво розширити його роль і місце в економічному процесі, покращити інвестиційний клімат малого та середнього бізнесу, створити прозору, стабільну та справедливую систему національного законодавства для залучення постійного потоку іноземного капіталу в Україну та залучення коштів із зовнішніх джерел фінансування.

